

נושא הגיליון

'שמחת יום טוב בזמננו'

וְשִׂמְחַת בְּחַגָּךְ

הקדמה: בגיליון שלפנינו מתבאר, כיצד מקיימים מצות שמחת יום טוב בזמננו.

מה המקור לחיוב שמחה במועדים, האם הוא מדאורייתא או מדרבנן, האם יש חיוב / מצוה / רשות, לשתות רביעית יין, ולאכול כזית בשר, ביום טוב ובחול המועד, ביום ובלילה? והאם מספיק לכך מיץ ענבים, ודגים ובשר עוף, או שצריך דוקא יין, ובשר בהמה?

וזאת למודעי, בגיליון אחד לא שייך להקיף את הנושא של שמחת יו"ט, ואפשר לחבר ספר שלם פירוט הדינים לפי כל השיטות, וכיצד מתקיים המצוה אצל נשים וקטנים, ונגענו כאן רק על קצה המזלג לטעום מיערת הדבש.

1. שמחת יום טוב

מקורות: נצטוונו בתורה (דברים פרק טז פסוק יד-טו) וְשִׂמְחַת בְּחַגָּךְ אֲתָה יִבְנֶה וּבִבְךָ וְעִבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֱלֻמָּנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיךָ... וְהֵייתָ אִתָּה שְׂמֵחַ.

מכאן דורשת הגמ' (פסחים דף קט.) חייב אדם לשמח בניו ובני ביתו ברגל, **שנאמר** (דברים פרק טז פסוק יד) וְשִׂמְחַת בְּחַגָּךְ, במה משמחם אנשים בראוי להם - ביין, נשים - בבגדי צבעונים.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית ליריד מערכת הילכתא

הרה"ח רבי שלום שטעסל שליט"א

מבכירי וותיקי המוכרים בחנות 'ספרי הישיבה' סמוך

לישיבת מיר ירושלים,

לרגל שמחת הולדת בנו בשעה טובה ומוצלחת לאחר

27 שנות ציפיה.

יהי רצון שיזכה לגדלו לתורה לחופה ומעשים טובים

ורוב נחת וקדושה אמן.

לעד בספר יוחק

לעילוי נשמת הגאון החסיד

רבי מאיר דוד ב"ר ישראל הירשמן זצ"ל

נלב"ע כ"ח אלול תשמ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

דבר העורך

וְהֵייתָ אִתָּה שְׂמֵחַ

מעשה שמחה: בפוסקים מבואר גדרי ההלכה בפעולות מעשיות של שמחה, כל אדם בראוי לו, שתיית יין, אכילת בשר, בגדי צבעונים וקליות ואגוזים. וזה מספיק פעם אחת ביום בשיעור הנצרך.

עבודה שבלב: לצד הפעולות המעשיות, מצות שמחה היא מצוה על הרגש ללא שום מעשה, והיא מצוה נמשכת, מכניסת החג ועד צאתו ברחף ככל רגע ורגע מימי החג וחול המועד צריך להיות ברגש של שמחה ואסור להיות בעצב או כעס. וכלשון **הרמב"ם** (הלכות יום טוב פרק ו הלכה ז) וחייב אדם להיות בהן שמח וטוב לב הוא ובניו ואשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו.

וכתב **במעק ברכה** (שמחת יום טוב סימן ב) שיש בשר ובגדים אינם עיקר השמחה, אלא הם המעוררים את האדם לשמחה, ועיקר השמחה היא בעבודת ה', וכלשון **הרמב"ם** (יום טוב פרק ו הלכה כ) לא נצטוונו אלא על השמחה שיש בה עבודת היוצר.

יודוע בשם **הגר"א** שהיה רגיל לומר שהמצוה היותר קשה לקיימה בחג, זו מצות שמחת יום טוב, אשר אדם חייב להיות שמח וטוב לב בכל רגע מימי החג וחול המועד ברציפות.

מכך שיש מצוה, מוכח שרגש של שמחה הוא משהו שהאדם יכול להזמין, לקבל השראה של שמחה, כמו שיש מצוה על האבת ד' שייסודו ברגש.

על החיוב של רגש שמחה, הביא **בתשובות והנהגות** (כרך ה סימן קנב) בשם הג"ר **זעליג ראובן בענגיס זצ"ל**, משהו חמץ בפסח הוא רק דרבנן, אבל משהו עצבות הוא דאורייתא, והמצות עשה היא להיות כל החג בשמחה.

והעיד **רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל** (בהקדמה לספרא דצניעותא) על רבו **הגר"א מוילנא זצ"ל** הפלגת שמחתו וחדות ד' מעוזו אשר היה שש ושמח ביום טוב כמצווה עלינו בתורתו ית"ש אשר היה להפליא.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

ולרקוד במקדש. ומה שיתחייב מהם יותר שתיית היין לבד, כי הוא יותר מיוחד בשמחה.

ובשגאת אריה (סימן סה, סח) מוכיח בראיות ברורות, שאפילו בזמן הזה שאין לנו שלמי שמחה, מצות שמחה נוהגת מן התורה בכל מיני שמחות. כי מצות שמחה היא שישמח בכל מיני שמחה שהיכולת בידו, העשיר לפי עושרו, והדל לפי יכולתו, אנשים ונשים וקטנים כל אחד בראוי להן, ובזמן הבית היה מצוה מן המובחר בקיום מצות שמחה באכילת בשר שלמי שמחה, ובזמן הזה בכל שאר שמחות.

3. יישוב קושית הבית יוסף

תימה: דברי הרמב"ם נפסקו להלכה בטור (סימן תקכט). ותמה **הבית יוסף** (סימן תקכט) על הרמב"ם, מדוע כתב שחיוב שמחה בזמן הזה בבשר ובין, והיינו שיש חיוב לאכול בשר ביום טוב בזמן הזה, הרי בגמרא בפסחים מבואר שבזמן הזה אין שמחה אלא בין, משמע שמספיק בין בלי בשר.

תשובות: ותי"ץ **הב"ח** (סימן תקכט) שהרמב"ם סובר שרואים **מהמשנה** (חולין דף פג.) וכן **מהגמ'** (שבת דף קיח:): שיש גם שמחה בבשר, למרות שאין שלמים, וכוונת הגמ' בפסחים, שבזמן שבית המקדש קיים, עיקר השמחה היא בבשר שלמים. כמו שבבואר בפסוק וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְגו', שיש כאן שמחה כפולה, גם השמחה של הבאת שלמים לה', וגם השמחה של אכילת בשר, ולעומת זאת בין יש רק שמחה אחרת.

אבל עכשיו שאין בית המקדש קיים, עיקר השמחה היא רק בין, **שנאמר** (תהילים פרק קד פסוק טו) וַיֵּן שְׂמֵחַ לִבִּי אָנוּשׁ, אבל בשר אינו עיקר השמחה, כי אין פסוק שכתוב בו שמחה בבשר שאינו של שלמים.

באופן אחר כתב **ב"ם של שלמה** (ביצה פרק ב סימן ה), הובא **במחצית השקל** (סימן רמט ס"ק ו), ליישב את תמיהת הבית יוסף, שאין כוונת הגמרא בפסחים למעט אכילת בשר, ופשיטא שאין שמחה אלא בבשר, שהרי שמחת יו"ט היא הסעודה, ולא נחשבת הסעודה שיהיה לו לב טוב ושמחה בלי אכילת בשר. אלא שבזמן שבית המקדש היה קיים, היו אוכלים בשר שלמים והיה מספיק להם שמחה זו אפילו אם היו שותים מים בסעודה, אבל עכשיו שאין לנו שמחת שלמים אין שמחה אלא בין, ובלעדיה אינו יוצא ידי שמחה, במה ישמח עצמו, אם לא שישתה וישכח רישו לשמוח ולבטוח בד'.

כלומר, שלדעת הב"ח אין יוצאין ידי חובת שמחה אלא בין, ומכל מקום בבשר הוא גם מקיים מצוה. ולדעת היש"ש החיוב כיום הוא בבשר ויין יחד.

מאידך לדעת **החיי אדם** (נשמת אדם כלל קד סעיף א)

רבי יהודה בן בתירא אומר: בזמן שבית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשר, **שנאמר** (דברים פרק כז פסוק ז) וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שֶׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ. עכשיו שאין בית המקדש קיים אין שמחה אלא בין, **שנאמר** (תהילים פרק קד פסוק טו) וַיֵּן שְׂמֵחַ לִבִּי אָנוּשׁ.

ובירושלמי (פסחים פרק עשירי) הוסיפו: נשים בראוי להן, כגון מסנים (מנגלים) וצלצולים (בגדים קטנים), וקטנים בראוי להם, כגון אוזנים ולוזים.

עוד מבואר **בגמ'** (ביצה דף טו:), ונפסק **ברמב"ם** (הלכות יום טוב פרק ו הלכה יט), **ובשו"ע** (סימן תקכט סעיף א), מצות יום טוב לחלקו, חציו לד' בתפילה בבית הכנסת ולימוד בבית המדרש, וחציו לכם באכילה ושתייה בביתו.

וכתב **בספר החינוך** (פרשת ראה מצוה תפח) שורש המצוה לשמוח ברגלים, כי האדם מטבעו צריך לשמוח לפרקים, כמו שהאדם צריך מזון מנוחה ושינה, ובכדי לזכות את ישראל ציוה הקב"ה לעשות השמחה לשמו ולזכרו, למען נזכה לפניו בכל מעשינו. ובזמני המועדים לזכר הנסים והטובות אשר גמלנו, ציוה לכלכל החומר בשמחה הנצרכת לאדם.

2. חיוב שמחה בין ובשר

בזמננו שאין לנו בשר שלמים, נחלקו הראשונים האם מצות שמחה במועד היא מדאורייתא או רק מדרבנן.

מדרבנן: לדעת **תוס'** (מועד קטן דף יד: ד"ה עשה), בזמן הזה שאין לנו בשר שלמים, מצות שמחה היא רק מדרבנן. משום שחיוב השמחה היא רק באכילת בשר קרבן השלמים שהיו מקריבים בעת העליה לרגל, ומאחר ואין לנו בזמן הזה שלמי שמחה, אין חיוב שמחה מדאורייתא. ורק מדרבנן הטילו חיוב המתקיים בשתיית יין באנשים, ובנשים בבגדי צבעונים.

מדאורייתא: מאידך לדעת **הר"ן** (סוכה דף כא. מדפי הר"ף ד"ה והשמחה) מצות שמחה היא מדאורייתא גם בבשר חולין או שאר שמחות, ומה שאמרו אין שמחה אלא בבשר, היינו רק למצוה מן המובחר אבל לא לעכב. וכתב **בספר יראים** (איסורים שרע לשמים ולבריות) שמצות שמחה, היא לא רק בין, אלא כל דבר שנודע ששמחה הוא לו, חייב אדם לעשות.

וכן מבואר **ברמב"ם** (הלכות יום טוב פרק ו הלכה יז-יח, ספר המצוות עשין מצוה נד), ויסוד דבריו כתוב גם **בספר החינוך** (מצוה תפח). למרות שעיקר הפסוק מדבר על שלמי שמחה, מכל מקום יש בכלל אותה שמחה, לשמוח הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד כראוי לו בכל מיני שמחה. אכילת בשר, ושתיית יין, ולבישת בגדים חדשים, וחלוקת מיני פירות ומיני מתיקה לקטנים ולנשים, ולשחוק בכל מיני ניגון,

גמורה, ומכל מקום קצת שמחה איכא. ומוכיח מהירושלמי שגם בדגים יש שמחת יום טוב.

5. הוראות פוסקי זמננו

רביעיית יין: לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל (קובץ תשובות חלק א סימן נז, שבות יצחק פסח עמוד קכ, שיעורי ברכות דף מב: ספר הזכרון מבקשי תורה), יש חיוב לשתות רביעיית יין בכל יום מימי חול המועד, ואם שותה יותר מקיים עוד מצוה. ואפילו אם שמח יותר בדברים אחרים, צריך להתאמץ לקיים מצות השמחה ביין. ורשאי לערב מיץ ענבים ביין באופן שירגש האלכוהול היטב.

ואם שונא יין ואינו שמח ונהנה בשתית היין לא ישתה יין, ואינו יוצא ידי חובת שתיית יין במה שישתה מיץ ענבים, אלא אם כן נהנה בשתית מיץ ענבים, ואז מקיים בו מצות שמחה כמו בשאר דברים המשמחים.

והגר"ש עצמו (עדות נכדו הג"ר אריה אלישיב שליט"א לרבני הילכתא, וגם לפי מה ששמע מאביו הגר"מ אלישיב שליט"א) בשנותיו האחרונות לא היה שותה יין, כי היין היה מזיק לו, ולא היה אוכל בשר בהמה. והיה אוכל בשר עוף כל יום מימי חול המועד, גם ביום שישי. יהודי שאל את הגר"ש שאכילת בשר אינו ערב לחיכו, כיצד יקיים מצות שמחה באכילת בשר. והשיב לו הגר"ש שיאכל את הבשר עם טיבולים שונים, כדי שיערב לו אכילת הבשר.

והורה הגר"ש (לקט הלכות מהגר"ר יהודה אריה דינר הלכות יו"ט עמוד כט) שאפשר לזאת את המצוה גם ביין של קידוש.

לדעת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל (רבבות אפרים חלק א סימן שנ, אגרות משה חלק ח בהקדמה עמוד 32) אין מקיימים שמחת יום טוב באכילת עוף, אלא צריך לאכול לפחות כזית בשר, והוא עצמו בכל יום מימי חול המועד היה מקפיד לאכול כזית בשר ולשתות רביעיית יין.

יין מועט: הגר"ז מבריסק זצ"ל (הרב מבריסק חלק ד עמוד 463) דייק בלשון הרמב"ם, שכתב רק שיש חיוב לשתות יין, אך לא כתב שצריך לשתות שיעור רביעיית.

והורה הגר"נ קרליץ זצ"ל (חוט שני הלכות יום טוב סימן תקכט סעיף א), שעצם ההתעסקות בשתיה משמחת, ולא צריך לשתות רביעיית ולא צריך להגיע למצב של שתוי, אלא כל כמות של שתית משמחת, ומספיק לכך שתיה מועטת פעם אחת ביום. וכן אמר הג"ר דוב לנדו שליט"א להגר"ר

כוונת הרמב"ם שאפשר לקיים את המצוה או בבשר או ביין, שבכל אחד מהם לחוד מקיים מצות שמחה.

והכריע **באור הלכה** (סעיף ב ד"ה כיצד), לפי דברי הב"ח ושו"ע הגר"ז (סעיף ז), בזמן שאין בית המקדש קיים, אין יוצאים ידי חובת שמחה אלא ביין, שנאמר ויין ישמח לבב אנוש, אבל בשר אין חובה לאכול עכשיו, שאין לנו בשר שלמים, ומכל מקום מצוה יש גם באכילת בשר, כיון שנאמר בו שמחה.

ונפסק **בשו"ע** (סימן תקכט סעיף ב) חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד, הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אלו. וביאר **המשנה ברורה** (ס"ק טו-טז, סימן תקל ס"ק א) שהוא מצות עשה מן התורה דכתיב ושמחת בְּחֶגְךָ וְנוהגת גם בנשים. והביא את דברי **הרמב"ם** (הלכות יום טוב פרק ו הלכה ז) שגם בחול המועד הוא בכלל מועד לענין מצות וְשִׂמְחֶתָּ בְּחֶגְךָ, אבל מצות כבוד ועונג אין בחול המועד.

וכתבו האחרונים, למרות שמוכח **בשו"ע** (סימן קפ"ח סעיף ז) שאין חיוב לאכול דוקא פת בחוה"מ, ויש רק איסור להתענות, מכל מקום לכתחילה מצוה לקבוע סעודה על הפת, אחת בלילה ואחת ביום, כיון דמצוה לכבדו באכילה ושתיה, ועיקר אכילה הוא לחם.

ולגבי לילה הראשון אין בו חיוב שלמי שמחה, נחלקו האחרונים האם יש חיוב שמחה מדאורייתא, לדעת **השאת אריה** (סימן סח) בלילה הראשון של החג, אין חיוב דאורייתא של שמחה, כי אם

מדרבנן. מאידך משמעות **המג"א** (סימן תקמו ס"ק ד) שיש חיוב שמחה דאורייתא גם בלילה הראשון. **בשערי תשובה** (סימן תקכט ס"ק ד) הביא את שתי השיטות ולא הכריע ביניהם. מאידך **בשער הציון** (סימן תקמו ס"ק טו) נוקט להלכה כשיטת השאג"א שלילה הראשון הוא רק מדרבנן.

4. בשר עוף

מחלוקת האחרונים: לדעת **החוו"ת יאיר** (סימן קעח) אין יוצאין שמחת חג בעופות, ונחלק עליו **ביד אפרים** (יורה דעה סימן א סעיף א) דרך בשלמי שמחה אין יוצאין בעוף, אבל שמחת יום טוב בודאי איכא, כמבואר **בגמ'** (ביצה דף י:).

לדעת **הגר"י פישר זצ"ל** (הליכות אבן ישראל מועדים א עמוד רצג) אין יוצאין שמחת יום טוב בעוף. מאידך **בשבט הלוי** (חלק ג סימן יח) כתב שעוף לא מביא לידי שמחה

הערה בנושא 'שמחה באכילת בשר'

לכבוד מערכת הילכתא שלום רב

בשר קפוא: במואר **בגמ'** לגבי ערב תשעה באב, שאין שמחה בבשר שאינו כשלמים, שכבר עברו שני ימים ולילה אחד משחיטתו. וכן במואר **בגמ'** לגבי בן סורר ומורה, שאינו נעשה בן סורר ומורה אם אכל בשר שאינו כשלמים, שכבר עברו שני ימים ולילה אחד משחיטתו.

ודן בתשובות והנהגות (כרך ה סימן קנג) מה הדין בזמננו שאפשר לקרר או להקפיא את הבשר, וכעבור יומיים ולילה הבשר עדיין טרי בדיוק כמו בשעת השחיטה עצמה, האם דינו כבשר שלא עברו עליו יומיים ולילה.

ויש להעיר, שגם בזמנם היה שייך הקפאה, בהר החרמון שהוא בגבול ארץ ישראל, ובמיתות החורף יש שם תנאי הקפאה, ולענין בן סורר ומורה משכחת לה באמצע החורף, שיש תנאי הקפאה, ולא מצינו בגמ' שאם הקפיא את הבשר דינו כבשר טרי. [ואפילו כשעבר רק 24 שעות בדיוק, כגון ששחט ביום שני בשעה 4:49 והשקיעה היתה בשעה 4:50 וביום שלישי השקיעה היתה ב4:49 ואכלה בשעה 4:49].

נטילת ידים ביום הכיפורים

איסור רחיצה: כתוב **בשו"ע** (הלכות יום הכיפורים סימן תריג סעיף ב) נוטל אדם ידיו שחרית ומברך על נטילת ידים, ויזהר שלא יטול אלא עד סוף קשרי אצבעותיו.

כלומר, שצריך ליטול את כל האצבעות עד גמר קשרי האצבעות. והורה החזו"א להג"ר **חיים קניבסקי זצ"ל** (ארחות רבינו חלק ב עמוד קעב, קעד, מעשה איש חלק ה עמוד כא) בנטילת ידים שחרית או בנטילת ידים לאחר שיצא מבית הכסא, לא צריך לדקדק שיהיה בדיוק עד סוף קשרי האצבעות, משום שאין זו רחיצה של תענוג וממילא אין דבר אם ירוחץ בריוח קצת. וכן נהג החזו"א כשחזר מבית הקברות בתשעה באב, שנטל ידיו עד קשרי האצבעות בריוח קצת.

וביאר הג"ר **ניסים קרליץ זצ"ל** (קרא עלי מועד עמוד קלד פרק ח הערה טז) שהכוונה בסוף קשרי אצבעותיו הוא, עד סוף האצבע במקום שהעצם מתקפל.

'לשם יחוד' - סדר נטילת לולב

תזכורת: פרסם בגיליון **עומק הפסט** (מספר 439 ומספר 474) התעוררות מיוחדת לזהירות באמירה הנכונה של 'לשם יחוד' לייחוד שם יוד קבוא קא', שאם אומרים אותו בצורה לא נכונה בייטוי השמות הקדושים, עלולים לעבור על האיסור החמור של 'ההוגה את השם באותיותיו', שאין לו חלק לעולם הבא.

קעת לקראת חג הסוכות, שרבים נוהגים לומר לשם יחוד בדחילו ורחימו קודם נטילת לולב, חובה לשים לב לומר בלשם יחוד, לייחוד שם יוד קה בואו קה' עם ק' ולא עם ה'.

המעוררים על כך מספרים, שיש הרבה אנשים יראים ושלמים, שלא ידעו את חומרת האיסור, והיו אומרים את הנוסח כפי שהוא כתוב ברוב הסידורים, ומאז שעוררו להם נזהרים בזה. ולכן מצוה לפרסם ולעורר על כך, והבקשה גם לכל איש שיודע לבני ביתו, בדבר הזהירות הנצרכת.

משיב כהלכה

שאלה: באר דיני קדושת בית הכנסת ובית המדרש, ומדוע?

הדברים המותרים והאסורים לעשות בבית מקדש מעט (דיבור, אכילה, שתיה, שינה, קפנדריא, חשבונות של מצוה, תשימש בזיון, קידושים, שמחות, אסיפות, התרמות)? והאם דינים אלו הם מדאורייתא או מדרבנן?

מקורות:

גמ' (מגילה דף כח), סמ"ק (מצות עשה ח), ר"ן (דף ח. מדפי הרי"ף), רמב"ם (הלכות תפילה פרק יא הלכה ו), טור ב"י שו"ע משנ"ב וביאר הלכה (סימן קנא סעיף א), רמ"א ומשנ"ב (סימן צח סעיף א), בית יצחק (אבן העזר חלק ב סימן לג), חפץ חיים (פתיחה אות ז ובאר מים חיים שם).

במדור זה מופיעה שאלה בנושא הגיליון הבא, הקוראים הנכבדים מוזמנים לשלוח תשובות להגידיל תורה ולהאדירה, מומלץ לצרף את פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), התשובות המובחרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

- ניתן להגיש תשובות באחת מהאפשרויות הבאות.
- קו 'הילכתא' טלפון 02-5377085-4 שלוחה 4
- עמדות 'דרים פלוס' קופת 'הילכתא'
- חדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
- בפקס מספר 6507823-1532
- במייל 5047867@gmail.com

הגיליון מופיע לעילוי נשמת

הר"ר זעליג ליב ב"ר יחזקאל הלוי זצ"ל

ולע"נ האשה הצדקנית שרה בת ר' שניאור זלמן ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

דינים העולים

א. חיוב שמחה: חייב אדם לשמח בניו ובני ביתו ברגל, שנאמר ושמחת בחגך, ומבואר בגמ' שבזמן שביית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשר, ועכשיו שאין בית המקדש קיים אין שמחה אלא ביין.

ב. גדר החיוב: בזמן הזה שאין שלמים נחלקו האם חיוב השמחה הוא רק מדרבנן או מהתורה. גם חוה"מ הוא בכלל מועד לענין שמחה. ולכתחלה מצוה לקבוע סעודה על הפת, אחת בלילה ואחת ביום.

ג. בשר ויין: כתב הרמב"ם שאין שמחה אלא בבשר ואין שמחה אלא ביין. ויש ג' שיטות ככוונתו. א. צריך גם בשר וגם יין. ב. או בשר או יין. ג. יין הוא חיוב, בשר אינו חיוב אלא מצוה. ויש שכתב שאפשר לצאת את המצוה גם ביין של קידוש.

ד. ענפות ודגים: נחלקו האחרונים האם יוצאים שמחת החג בעופות, יש שכתב שעוף לא מביא לידי שמחה גמורה, ומכל מקום יש באכילתו קצת שמחה. ויש אומרים שיוצאים שמחת יום טוב גם בעופות ודגים.

ה. מיץ ענבים: נחלקו הפוסקים האם יוצאין חובת שמחה גם במיץ ענבים, או שצריך דוקא יין המשכר, ורשאי לערב מיץ ענבים ביין בתנאי שיורגש האלכוהול וטעם היין. ויש שכתב שמיץ ענבים מסתמא אינו משמח, אבל אם מרגיש בו שמחה יוצא.

ו. חול המועד: נחלקו האם צריך לשתות רביעית יין ולאכול כזית בשר גם בכל יום מימי חול המועד. או שלא צריך רביעית ומספיק שתיה כל שהיא פעם אחת ביום. ויש אומרים שבחול המועד לא צריך לשתות יין ולאכול בשר. לכל השיטות, אם אין לו הנאה בשתיית יין אינו צריך לשתות יין.

נושא הגיליון הבא:

'קדושת בית הכנסת'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

הודעת מערכת:

הגיליון הבא יופיע אי"ה ביום ג' פרשת נח כ"ט תשרי תשפ"ו
בברכת 'גמר חתימה טובה'

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשוט
שיעורים יומי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא

מענה אנושי: 02-5350-535 פקס: 02-6507-823

לקבלת הגיליון במייל: 5047867@gmail.com

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...